

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Spokojna 22, 74-300 Myślibórz,

☎ 095 747 28 71, fax 095 747 25

www.pup.powiatmysliborski.pl e-mail: szmy@praca.gov.pl

**RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH
I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE MYŚLIBORSKIM
NA KONIEC 2012r.
RAPORT
(część II – struktura zawodowa absolwentów)**

Myślibórz 2013

Niniejsze opracowanie, mające charakter prognostyczny, stanowi II część raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim za rok 2012. Raport obejmuje analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach zarejestrowanych w PUP w powiecie myśliborskim według szkół i zawodów oraz o przewidywanych absolwentach w roku 2013r.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zawodowe pracowników. Wdrożenie systemu monitoringu pomaga określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowej na rynku pracy. Z założenia monitoring ma służyć osobom, które poszukują pracy przy uwzględnieniu dopasowania swoich kwalifikacji zawodowych do oczekiwań pracodawców. Jako udoskonalone narzędzie jest pomocny osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i uczącym się, jak również wszelkim instytucjom edukacyjnym i szkoleniowym w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy.

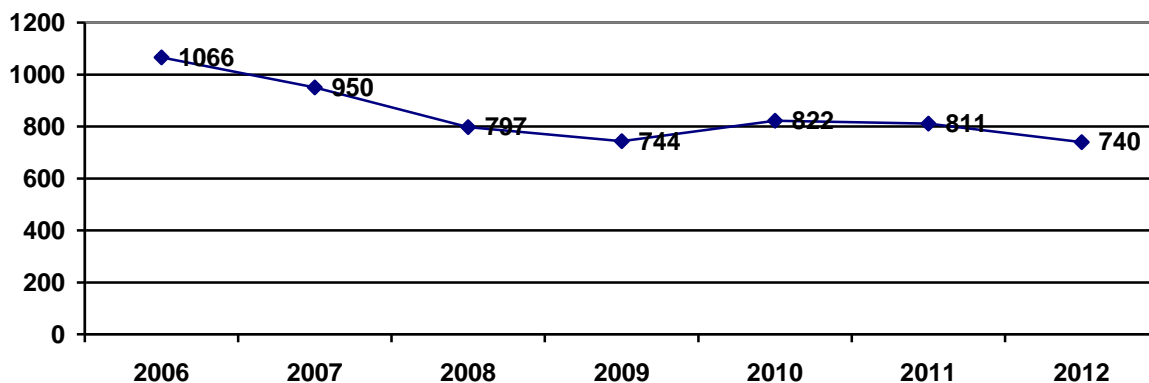
Ponadto monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala ocenić spójność kształcenia z podziałem na zawody deficytowe i nadwyżkowe. Stanowi również źródło informacji o procesie dostosowania edukacji do wymagań lokalnego rynku zatrudnienia.

W 2013r. PUP w Myśliborzu przeprowadził w ramach współpracy ze środowiskiem szkolnym, badania ankietowe w szkołach ponadgimnazjalnych. Objęto nim 10 szkół ponadgimnazjalnych (w tym zespoły szkół, w których działają: technika, licea ogólnokształcące, zasadnicze szkoły zawodowe, szkoły dla dorosłych).

Celem przeprowadzonego badania ankietowego było uzyskanie informacji o liczbie absolwentów w 2012r. oraz uzyskanie informacji o przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów w roku 2013, w podziale na kategorie zawodowe i konkretne zawody.

Z analizy wynika, że w 2012r. szkoły ponadgimnazjalne w powiecie myśliborskim ukończyło 740 absolwentów.

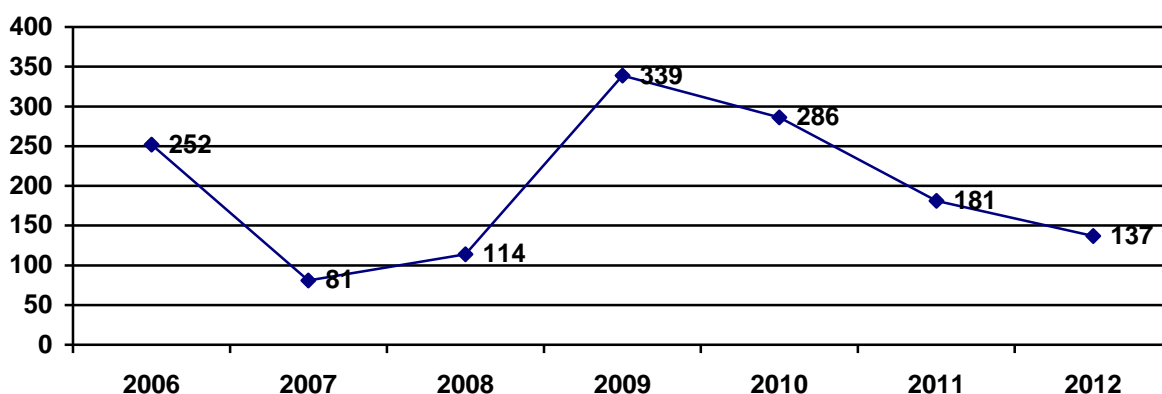
Wykres 1. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu myśliborskiego w latach 2006 - 2012.

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Wykres przedstawia nam jak kształtowała się liczba absolwentów w przeciągu kilku lat, od roku 2006 do 2012. Analizując możemy zauważyć, iż liczba absolwentów z roku na rok malała. Jedyne w roku 2010 w porównaniu do roku 2009 odnotowano wzrost o 78 absolwentów. Porównując rok 2012 z rokiem 2011 widoczny jest znaczny spadek absolwentów szkół ponadgimnazjalnych o 71 osób.

Wykres 2. Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP na terenie powiatu myśliborskiego w latach 2006 - 2012. (stan na koniec grudnia danego roku)

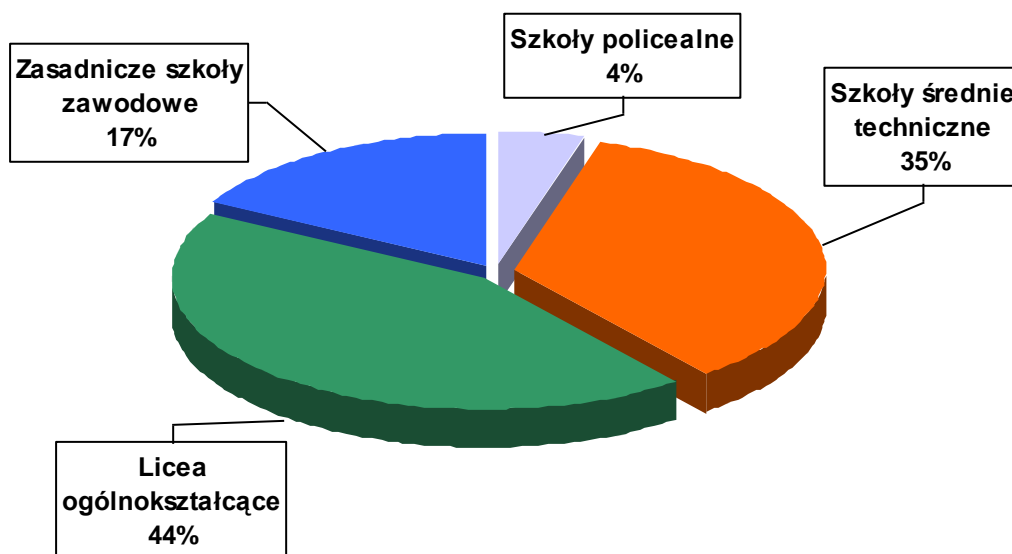

Źródło: Opracowanie własne na podstawie raportu z programu generującego „SyriuszStd”

Widzimy jak duża różnica jest w liczbie absolwentów bezrobotnych w kolejnych latach. Analizując okres od 2006 – 2012r. można zauważyć, że najwięcej absolwentów

zarejestrowało się w powiecie myśliborskim w roku 2009, najmniej z kolei w 2007r. Ponadto od roku 2009 liczba bezrobotnych absolwentów ciągle spada. W porównaniu z rokiem 2011 liczba ta spadła o 44 osoby.

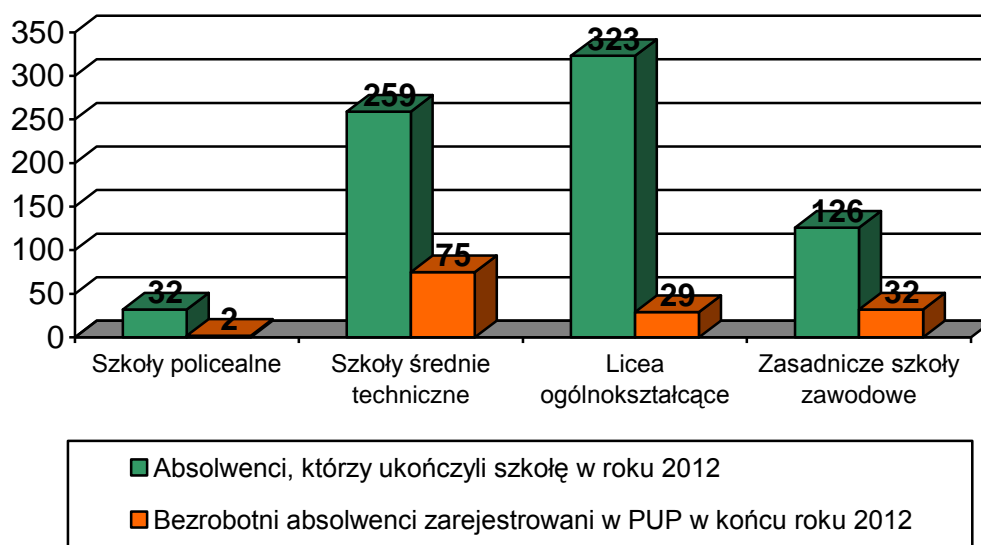
Wykres 3. Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w 2012r. w powiecie myśliborskim według szkół.

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Powyższy wykres przedstawia strukturę zawodową absolwentów, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012, według poziomu wykształcenia. Z tego najliczniejszą grupę stanowią absolwenci liceów ogólnokształcących – 44% (323 osoby) Liczba ta przez ostatnie lata utrzymuje się na równym poziomie. Drugą grupę stanowią absolwenci z wykształceniem średnim technicznym – 35% (259 osób), zawodowym – 17% (126 osób), a najmniejszą grupę stanowią absolwenci z wykształceniem policealnym tylko 4% (32 osoby). Na terenie powiatu myśliborskiego nie funkcjonują uczelnie wyższe, które kształciłyby osoby z wyższym wykształceniem..

Wykres 4. Absolwenci zarejestrowani w PUP w powiecie myśliborskim według szkół w roku 2012.

Źródło: System informacji oświatowej <https://mz.praca.gov.pl/>

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż najwyższy odsetek absolwentów szkół powiatu myśliborskiego pozostających w rejestrze bezrobotnych w końcu 2012 roku odnotowuje się w przypadku absolwentów, którzy ukończyli szkoły średnie techniczne oraz zasadnicze zawodowe.

Tabela 1. Struktura zawodowa absolwentów szkół policealnych i średnich według zawodów w powiecie myśliborskim w latach 2012 i 2013.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
000000	Bez zawodu	323	29	366
311204	Technik budownictwa	12	1	18
311504	Technik mechanik	18	1	18
325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	21	2	15
331403	Technik ekonomista	25	0	53
334306	Technik administracji	11	0	20
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	25	4	23

351203	Technik informatyk	107	9	89
422402	Technik hotelarstwa	52	12	45

Źródło: System informacji oświatowej <http://mz.praca.gov.pl/>

Dane zawarte w tabeli pokazują, w jakich zawodach najczęściej rejestrują się absolwenci szkół policealnych i średnich. Najwięcej w końcu 2012r. było zarejestrowanych absolwentów nie posiadających zawodu, techników hotelarstwa, następnie techników informatyków i techników organizacji usług gastronomicznych.

Tabela 2. Struktura zawodowa absolwentów szkół zasadniczych zawodowych według zawodów w powiecie myśliborskim w latach 2012 i 2013.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie powiatu w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
512002	Kucharz małej gastronomii	10	2	18
514101	Fryzjer	7	2	6
522301	Sprzedawca	12	5	29
711202	Murarz	7	3	6
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	8	1	0
721301	Błacharz samochodowy	1	0	0
722204	Ślusarz	28	1	22
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	31	5	34
723310	Mechanik-monter maszyn i urządzeń	1	1	1
741103	Elektryk	3	1	3
751201	Cukiernik	1	1	1
752205	Stolarz	17	3	10

Źródło: System informacji oświatowej <http://mz.praca.gov.pl/>

Dane zawarte w tabeli pokazują, w jakich zawodach najczęściej rejestrują się absolwenci szkół zasadniczych zawodowych. Najwięcej w końcu 2012r. było

zarejestrowanych sprzedawców, mechaników pojazdów samochodowych, murarzy oraz stolarzy.

Prognozy dla powiatu myśliborskiego na rok 2013 wskazują, że największa liczba absolwentów będzie miała wykształcenie średnie zawodowe. Będzie to o 67 osób więcej niż w roku 2012. Przewiduje się też, że o 9 osób mniej niż w roku 2012 otrzyma wykształcenie średnie ogólnokształcące. Natomiast w porównaniu z rokiem 2012 przewidywana liczba absolwentów w szkołach zasadniczych zawodowych nie ulegnie zmianie i będzie wynosiła 145 absolwentów.

Tabela 3. Porównawcze zestawienie charakterystycznych dla lokalnego rynku pracy zawodów deficytowych, nadwyżkowych oraz kierunków kształcenia absolwentów, którzy ukończyli szkołę w powiecie myśliborskim w 2012r. i kierunków kształcenia przewidywanych absolwentów w roku 2013.

Lp.	Zawody deficytowe	Zawody nadwyżkowe	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
1.	Robotnik gospodarczy	Bez zawodu	Technik informatyk – 107 osób	Technik informatyk – 89 osób
2.	Woźny	Szwaczka	Technik hotelarstwa – 52 osoby	Technik ekonomista – 53 osoby
3.	Kierowca samochodu ciężarowego	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	Mechanik pojazdów samochodowych – 31 osób	Technik hotelarstwa – 45 osób
4.	Kierowca samochodu dostawczego	Specjalista administracji publicznej	Ślusarz – 28 osób	Mechanik pojazdów samochodowych – 34 osoby
5.	Malarz lakiernik wyrobów metalowych	Technik organizacji usług gastronomicznych	Technik organizacji usług gastronomicznych – 25 osób	Sprzedawca – 29
6.	Sekretarka	Fryzjer	Technik ekonomista – 25 osób	Technik organizacji usług gastronomicznych – 23 osoby
7.	Nauczyciel przedszkola	Piekarz	Technik BHP – 21 osób	Ślusarz – 22 osoby
8.	Pomoc kuchenna	Technik handlowiec	Technik mechanik – 18 osób	Technik administracji – 20 osób
9.	Operator koparko – ładowarki	Ślusarz	Stolarz – 17 osób	Technik budownictwa – 18 osób
10.	Technik prac biurowych	Mechanik pojazdów samochodowych	Sprzedawca – 12 osób	Kucharz małej gastronomii – 18 osób

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z SIO <http://mz.praca.gov.pl/> oraz danych z Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie myśliborskim w I półroczu 2012r.

Analiza liczby absolwentów w porównaniu z ogólną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów w Powiatowym Urzędzie Pracy pozwala zidentyfikować zawody najbardziej zagrożone bezrobociem. Należą do nich: technik organizacji usług gastronomicznych, ślusarz oraz mechanik pojazdów samochodowych. Sporo absolwentów nie posiadających zawodu czyli osoby bez wykształcenia lub po szkole średniej ogólnokształcącej zarejestrowało się w końcu roku 2012. Jednak w porównaniu z ogólną liczbą tych absolwentów wynosi to tylko 9%

Jak daje się zauważyć większość absolwentów często zasila rynek pracy w zawodach nadwyżkowych. Należą do nich: między innymi osoby bez kwalifikacji zawodowych, które ukończyły szkoły średnie ogólnokształcące oraz osoby, które nie zaliczyły egzaminów zawodowych, mechanik pojazdów samochodowych, technik organizacji usług gastronomicznych oraz ślusarz. Z tej analizy wywnioskować można, że szkoły ponadgimnazjalne na terenie powiatu myśliborskiego nadal kształcą uczniów w zawodach, na które jest małe zapotrzebowanie na pracownika na lokalnym rynku pracy. Absolwenci szkół Ponadgimnazjalnych nadal nie posiadają wystarczających umiejętności praktycznych. Brak jest w programach nauczania zajęć umożliwiających nabycie umiejętności pracy w zawodzie, w którym uczniowie zgłębiają wiedzę teoretyczną. Niejednokrotnie dopiero odbycie staży pozwala na otrzymanie przez absolwentów pracy w wyuczonym zawodzie. Na uwagę zasługuje też fakt, że zdobywane w szkole zawodowej kwalifikacje zawodowe oraz ponadzawodowe oceniamy jako nadal niedostosowane do obecnego charakteru pracy. Absolwenci szkół zawodowych, oprócz kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych przydatnych w pracy, powinni posiadać umiejętności informatyczne oraz językowe, często wymagane przez pracodawców. Ponadto często absolwenci szkół zawodowych nie posiadają wystarczających umiejętności praktycznych.

Duże trudności ze znalezieniem pracy mają też osoby nie posiadające potwierdzonych formalnie kwalifikacji zawodowych, w niniejszym raporcie są to osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym. Nie jest to dobrym zjawiskiem na rynku pracy, ponieważ oczekiwania pracodawców w stosunku do nowozatrudnionych pracowników są wysokie. Pracodawcy dyktują warunki na rynku pracy, wyraźnie określają swoje oczekiwania względem umiejętności i predyspozycji, jakie powinien spełniać przyszły kandydat do zatrudnienia. Najczęściej oczekują, aby kandydat potrafił wykonywać zadania zawodowe zgodnie ze standardami obowiązującymi na stanowiskach pracy i żeby wykazywał się takimi cechami osobowości jak: zdolność do samodzielnego działania, dyspozycyjność,

operatywność i innowacyjność. Dlatego absolwenci szkół już w czasie edukacji muszą zdobywać wiedzę nie tylko zawodową, ale również na temat rynku pracy i jego wymogów.

Jeśli chodzi o absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z powiatu myśliborskiego w 2012 roku, największą liczbę stanowiły osoby bez zawodu, legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym, które prawdopodobnie będą w przyszłości kontynuowały naukę na poziomie akademickim. Część z nich zdobędzie zawód poprzez dalszą naukę, jednak nie wszyscy – część pozostanie przy nabytym już wykształceniu średnim. Opisana sytuacja niesie ze sobą zagrożenia m.in.: osoby takie zwykle mogą wykonywać jedynie pracę, która nie wymaga konkretnych kwalifikacji zawodowych, co czyni ich potencjalnymi pracownikami przy pracach prostych. Praca tak często nie zaspakaja ich ambicji, co powoduje dużą rotację na stanowiskach pracy, podejmowanie pracy nie rejestrowanej, potrzebę korzystania ze wsparcia opieki społecznej oraz brak satysfakcji z życia zawodowego i utratę motywacji do poszukiwania pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Myśliborzu, może proponować absolwentom formy aktywizacji zawodowej przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, stara się w jak największym stopniu trafnie stosować je do absolwentów z różnymi zawodami. Najbardziej popularną na rynku pracy formą aktywizacji tych młodych ludzi są staże i tą formą objętych jest najwięcej absolwentów. Ponadto absolwenci aktywizowani są poprzez jednorazowe środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej, szkolenia, zajęcia grupowe informacyjne, udział w zajęciach Klubu Pracy, gdzie poznają techniki aktywnego poszukiwania pracy. Oferowane są im także oferty pracy niesubsydiowanej. Osoby mające trudności z rozpoznaniem własnych oczekiwań zawodowych oraz ich dostosowaniem do potrzeb rynku, korzystają z usług poradnictwa zawodowego. Jednakże zjawisko bezrobocia wśród absolwentów jest tematyką dość skomplikowaną, ze względu na to, że uzależnione jest od wielu czynników m.in.: kierunków kształcenia, które należałoby ustalać w skali nie tylko powiatu, ale i województwa, a nawet kraju, mobilności w poszukiwaniu szkół i zdobyciu zawodu, który byłby najbardziej odpowiedni na terenie zamieszkania, kształcenia ustawicznego (przez całe życie).

Sporządził:
Grzegorz Florczak – Pośrednik pracy